

Skjøtselplan for to slåttemarker på Haugen, Meldal kommune, Sør-Trøndelag fylke.

Figur 1 Bilde mangler.

FIRMANAVN OG ÅRSTALL: Økolog Vatne 2014

PLAN/PROSJEKTANSVARLIG: Steinar Vatne

OPPDRAGSGIVER: Meldal kommune

LITTERATURREFERANSE (for skjøtelsplanen): Vatne, S. 2014. Skjøtelsplan for to slåttemarker på Haugen, Meldal kommune, Sør-Trøndelag fylke. Økolog Vatne Notat 14-2014.

Forord

Med grunnlag i undersøkelser av slåttemark (utvalgte naturtype) i Meldal og Orkdal kommuner i 2013 sammen med Miljøfaglig Utredning og 2014 har Økolog Vatne på oppdrag for Orkla Landbruk v/Odd Lykkja utarbeida skjøttselsplaner for slåttemarker som har verdi B-viktig og A-svært viktig.

På Haugen har vi kartlagt to slåttemarkslokaliteter. En har B-verdi, men den andre har fått verdi C-lokalt viktig. Sistnevnte er også inkludert i skjøttselsplanen siden den har et visst restaureringspotensial. Størsteparten av begge lokalitetene blir skjøtta som slåttemark eller plen, men i lokalitetene er det også inkludert noe areal som ikke har blitt slått de siste åra.

Steinar Vatne,
Grindal 15.12.2014

A. Generell del

Slåttemarker er arealer som blir regelmessig slått. Semi-naturlig slåttemark, eller såkalt natureng, er slåttemarker som er formet gjennom rydding og lang tids tradisjonell slått. De er ofte overflatelyddet, men ikke oppdyrket og tilsådd i seinere tid, og ikke eller meget lite gjødslet. De blir slått seint i sesongen. Slåttemarkene blir eller ble gjerne høstbeitet og kanskje også vårbeitet. Hvordan slåttemarkene har vært skjøttet varierer noe fra sted til sted og hvor man er i landet. Slåttemark er urte- og grasdominert og oftest meget artsrik. Den kan være åpen eller tresatt.

Tresatte slåttemarker med styvingstrær som blir høstet ved lauving er i dag meget sjeldne. Slike såkalte lauvenger ble gjerne beitet om våren, slått en gang seint om sommeren og høstbeitet. I tillegg ble greinene på trærne høstet til lauvfôr med et tidsintervall på 5-8 år. I gammel tid spilte også myr en viktig rolle som slåtteearealer (slåttemyr). De fleste jordvannsmyrene i Norge har tidligere vært slått, men myrslåtten opphørte i stor grad alt for lenge siden og forekom bare noen få steder fram til slutten av 1950-årene. Gjengroingen av slåttemyr går imidlertid gjerne langsomt så flere myrer bærer i dag likevel fortsatt preg av denne høstingen. Det er registrert få lauvenger og slåttemyrer som fortsatt er i hevd.

De ulike slåttemarkene tilhører våre mest artsrike naturtyper med meget stor betydning også for andre organismer enn karplanter. Rundt 70 prosent av våre dagsommerfugler er for eksempel knyttet til åpen engvegetasjon (særlig urterik slåttemark) og en rekke vadefugler bruker strandenger (slått eller beita) som hekkeområder og rasteplasser ved trekk. I tillegg har slåttemarker stor betydning for mange truede beitemarksoppper. Slåttemarker kan ikke erstattes av beitemarker fordi de inneholder vegetasjonstyper og flere arter som ikke opprettholdes av beite. I sammenligning med beitemarker har de høyest arts mangfold per m² og også de største bestandene av flere truede engarter. Gjennom historien har de vært, og vil også i framtiden være, viktige "levende genbanker". I tillegg er de bærekraftige økosystemer som har vært et nøkkelement i norsk landbruk i tusener av år. I løpet av 1900-tallet har de imidlertid blitt blant våre mest truede naturtyper.

Slåttemarksutforminger Midt-Norge

Den store variasjonen i vår slåttemarksvegetasjon i Norge er foreløpig bare delvis kartlagt. I det følgende har vi likevel forsøkt å peke på noen utforminger av slåttemarksvegetasjon som kan sees som karakteriske for Midt-Norge og dermed gir denne regionen et særskilt forvaltningsansvar. Vi gir også eksempler på noen verdifulle lokaliteter.

I Midt-Norge finnes utforminger av dunhavreeng på kysten med arter som blåstarr, vill-lin, ormetunge og marianøkleblom. Artsrike slåttemarker med bl.a. marinøkkel og rødflangre er registrert på Allmenningsværet i Roan, Sør-Trøndelag. Eksempel på artsrik dunhavreeng er registrert også i Oppdal kommune på Åmotsdalen gård og på Halsen. Også Kleivgardene-Sliper-Detli i Oppdal har meget artsrik slåttemark med kalk- og varmekrevende arter. I Lierne i Nord-Trøndelag på Kvelia finnes boreale slåttemarker (flekkgriøreng) med lang kontinuitet, som fortsatt er i god hevd. Og på Storlia i Leksvik kommune finnes hevdede enger av ulike typer som frisk fattigeng, frisk til tørr middels baserik eng og vekselfuktig, baserik eng, med vill-lin, nattfiol, storblåfjær, bakkeseite, vårmarihand, bergskrinneblom, vårskrinneblom og stortveblad. Velhevdde skogstorkenebb-ballblomslåttemarker finnes i Sølendet naturreservat, i Røros kommune, Sør-Trøndelag.

Generelle råd ved skjøtsel og restaurering av verdifulle slåttemarker

Skjøtsel

Beste måten å skjøtte ei gammel artsrik eng på, er å følge opp den tradisjonelle driftsforma, uten gjødsel og med sein slått. Det tradisjonelle slåttetidspunktet har variert noe fra sted til sted avhengig av klima og høyde over havet. Derfor er det viktig å finne ut hva som har vært vanlig på den aktuelle lokaliteten eller i nærområdet fra gammelt av. Slått før 10. juli var imidlertid meget sjeldent!

En bør benytte lett redskap (ljå, tohjuls slåmaskin eller lettere traktor der det er mulig). Graset må bakketørkes/ev.hesjes før det fjernes. Bakketørkinga viktig for at frøa til engartene både skal få modne ferdig og bli liggende igjen på enga når høyet samles sammen og kjøres vekk.

Enkelte steder har engene i tillegg vært beitet, enten vår eller høst eller begge deler. Bare beiting kan imidlertid ikke erstatte slått, men er det eneste mulighet for skjøtsel i en periode, er storfebeiting det mest skånsomme. De velger ikke ut "godbitene" slik sauen gjør. Beitepresset må i tilfelle ikke være for stort, og en må vente seg noe manuell etterrydding. Der en har tidligblomstrende arter som til eksempel søstermarihand er det særlig

viktig at en unngår vårbeite.

Restaurering

Når det gjelder restaurering av enger som er i gjengroing og utvidelse av eksisterende slåtteareal er det viktig å ikke sette i gang med mer omfattende restaurering enn det en greier å følge opp med skjøtsel i ettertid.

Dersom det er mange delfelt som skal restaureres, kan det være lurt å ta det trinnvis over flere sesonger. Slik blir det mer overkommelig, og en får en følelse med hvor omfattende de ulike tiltaka er, og hva en kan forvente å få gjennomført per sesong.

Hogst/grovrydding bør helst gjennomføres på frossen og gjerne bar mark, dette for å unngå skader på undervegetasjonen og er samtidig lettvtint for å få så lav stubbe som mulig. Rydding i snø kan være noe mer tungvtint, mindre busker og oppslag kan også ryddes på sommeren når det er tørt og mye av biomassen er samlet i bladene.

I slåtteenger som *ikke* har vært tresatt er det ikke noe poeng å sette igjen noe særlig med trær. Gamle styvingstre må imidlertid spares. Et og annet lauvtre med fin og vid krone kan og få stå. All gran/furu og fremmede treslag (eksempelvis platanlønn) bør fjernes.

Etter hogst er det spesielt viktig at alt ryddeavfall, kvist, stubber og lignende blir samla sammen og brent på egne steder, og aller helst frakta ut av området. Dette for å unngå unødig oppgjødsling. Ryddeavfall som ligger spredd utover vil elles fort føre til ny dominans av uønska rask- og storvoksen konkurransesterk vegetasjon. Oppflising og spredning av flis i området er av samme grunn ikke å anbefale.

Gjenstående biomasse vil ta opp noe av næringen som frigjøres fra de døde røttene til trær og busker som har blitt ryddet vekk. Dette gir en gjødselseffekt som lett forårsaker oppvekst av uønska nitrogenkrevende arter (som for eksempel bringebær, brennesle). Gradvis gjenåpning er derfor viktig. Gjødslingseffekten sammen med økt lysinnstråling fører gjerne også til en del etterrenning. Det er mest effektivt å slå lauvrenningene i juli, når det er minst energi samla i rotsystemet. Dette faller normalt sammen med slåttetidspunktet. Det kan likevel være nødvendig å rydde lauvrenninger flere ganger utover i første sesongen, og i tillegg året etter.

Osp og or sprer seg ved rotskot, og rydding kan i mange tilfelle føre til utstrakt renning. Disse kan det derfor lønne seg å ringbarke (sokke). Det bør da skjæres et fem cm bredt band rundt treet nedanfor nederste greina. Det er viktig at snittet er så dypt at all barken forsvinner, slik at transporten av næringsstoff helt sikkert er brutt. Det er lettest å ringbarke om våren. Etter tre sommere må de døde trea fjernes.

Stubber må kappes helt ned til bakken, enten i forbindelse med hogsten eller ved etterrydding på barmark. Større stubber vil gå raskere i forråtning om en skiller barken fra veden med et spett eller lignende, og så stapper jord i mellom. Med unntak av osp og or kan en også unngå renninger på denne måten. Dette kan til eksempel være aktuelt i kanter som hindrer lysinnstråling til slåttemarka.

Problemarter som bringebær- og rosekratt, brennesle, mjødukt eller liknende går normalt ut ved slått, men kan være avhengig av slått flere ganger per sesong i begynnelsen med ljå eller krattrydder. Ev. felt med einstape (bregne) bør slås ned med kjepp (ikke skjæres ned). På denne måten fortsetter bregna med å transportere næring fra røttene, og utarmer så rotsystemet sitt. Den bør så fjernes på høsten. For mer utfyllende om skjøtsel, restaurering og hevd, se:

Skjøtselsboka for kulturlandskap og gamle norske kulturmarker som finnes på DN's hjemmesider:

<http://www.dirnat.no/content/1916/>

B. Spesiell del: Løkken: Haugen: Gårdstun

SØKBARE EGENSKAPER (for Naturbase)									
Navn på lokaliteten Løkken: Haugen: Gårdstun					Kommune Meldal			Områdenr.	
ID i Naturbase BN00088320			Registrert i felt av: Steinar Vatne og Geir Gaarder				Dato: 16.07.2013		
Eventuelle tidligere registreringer (år og navn) og andre kilder (skriftlige og muntlige) Grefstad, R. 2009. Kartlegging av slåttemark i Meldal og Orkdal kommuner i 2004, 2007 og 2009. Upublisert rapport, 27 s							Skjøtselsavtale: Inngått år: Utløper år:		
Hovednaturtype: % andel Slåttemark 85 %				Utforminger: % andel Svak lågurt slåtteeng 100%					
Tilleggsnaturtyper: Engprega erstatningsbiotop 15 %									
Verdi (A, B, C): B			Annen dokumentasjon (bilder, belagte arter m.m.) Bilder						
Påvirkningsfaktorer (kodeliste i håndbok 13, vedlegg 11)									
Stedkvalitet		Tilstand/Hevd		Bruk (nå):				Vegetasjonstyper:	
< 20 m	x	God		Slått	x	Torvtekt			
20 – 50 m		Svak		Beite		Brenning			
50-100 m		Ingen		Pløying		Park/hages tell	x		
> 100 m		Gjengrodd		Gjødsling					
		Dårlig		Lauving					
OMRÅDEBESKRIVELSE (For Naturbase og som grunnlag for skjøtselsplanen)									
INNLEDNING Beskrivelsen er utarbeida av Steinar Vatne på bakgrunn av eget feltarbeid sammen med Geir Gaarder den 16.7.2013, i forbindelse med kartlegging av slåttemark i Orkdal og Meldal kommune på oppdrag fra Meldal kommune. Deler av lokaliteten er kartlagt av Ragnhild Grefstad (antagelig i 2009, Grefstad 2009), da med A-verdi, men ikke lagt inn i naturbase. Hennes avgrensning er utvida og beskrivelsen er helt omarbeida.									
BELIGGENHET OG NATURGRUNNLAG: Lokaliteten ligger i Meldal kommune, på Løkken. Den omfatter deler av et gårdstun og en nærliggende engflekk på andre siden av gårdsveien på gården Haugen. Den grenser bl.a. mot mer oppgjødsla eng og "gammaleng", grusvei, konstruert fastmark (gårdstun) og en granplantasje.									
NATURTYPER, UTFORMINGER OG VEGETASJONSTYPER Naturtypen er slåttemark med utforming svak lågurt slåtteeng (T4-2.1).									
ARTSMANGFOLD: Av engplanter finnes bl.a. harerug, prestekrage, jonsokkoll, blåkoll, legeveronika, rødknapp, gullris, småmarimjelle, tepperot, blåklokke, hårsvæve, gulaks. Antagelig finnes det en del flere engplanter. Det blei ikke sett beitemarksopp, men det er antagelig et godt potensial for krevende og rødlista arter.									

BRUK, TILSTAND OG PÅVIRKNING:

Enga (plenen) ved gårdshuset blir slått med gressklipper, mens det meste av resterende areal (med unntak av noen kantsoner) blir slått med ljà og kantklipper. Lokaliteten bærer ikke preg av gjødsling. Flyfoto fra 1937-64 (www.norgebilder.no) tyder på at den ikke har vært pløyd i denne perioden. Det står noen eldre bjørketrær nedenfor gårdshuset, og det er litt løvoppslag i kantsonen mot skog. Gran er planta inn i et lite felt som grenser til lokaliteten. Gårdsveien går igjennom lokaliteten.

FREMMEDE ARTER: ingen

KULTURMINNER:**SKJØTSEL OG HENSYN**

Årlig slått på seinsommeren (inkl. kantsoner) med skjærende redskap (tohjulstraktor eller ljà) og fjerning av graset, gjerne etter noen dagers bakketørk. Bruk av kantklipper bør unngås. Bruk av gressklipper på gårdstunet er en grei måte å holde dette arealet i hevd på, så lenge plantematerialet samles opp. Unge trær/oppslag i kantsonene tynnes eller fjernes helt (ryddesag/motorsag). Det er positivt om det tilgrensende granfeltet fjernes. Stubber kappes i bakkenivå, så det blir lett å slå. Det bør tas hensyn til lokaliteten i forbindelse med bruk av tilgrensende fulldyrka eng, slik at den ikke gjødsles eller sprøytes. Andre fysiske inngrep bør unngås.

DEL AV HELHETLIG LANDSKAP: Det er lite igjen av gammel og artsrik kulturmark på Løkken, og med unntak slåttemark- og beitemarkslokalitetene på Haugen er lokaliteten omgitt av andre naturtyper.

VERDIBEGRUNNELSE:

Lokaliteten har middels-høy verdi på størrelse (ca 1 daa), middels-høy verdi på tilstand (det meste i hevd, noe oppslag i kantsonen, ikke gjødsling i nyere tid) og arts mangfoldet er av middels-høy verdi (flere lyskrevende engplanter, godt potensial for rødlista beitemarksopp). Dette tilsier en sterk B-verdi (viktig), men det er mulig at lokaliteten kan komme opp på A-verdi (svært viktig) ved nærmere undersøkelser av beitemarksopp.

SKJØTSELSPLAN

DATO skjøtelsesplan: 15.12.2014	UTFORMET AV: Steinar Vatne		FIRMA: Økolog Vatne	
UTM 32V 535530 6998060	Gnr/bnr. 24/2	AREAL (nåværende): 1,2 daa	AREAL etter restaurering 1,2 daa	Del av verneområde? Nei
Kontakt med grunneier/bruker (ev /informant). Før opp tidsperioder, ev datoer. Navn: Odd Haugen (grunneier) og Ane Wexelsen Haugen 16.07.2013 og AWH 15.12.2014.			Type kontakt (befaring, tlf, e-post med mer) Befaring og telefon.	

MÅL:

Hovedmål for lokaliteten: Holde en slåttemark i hevd gjennom årlig slått og fjerning av avlinga. Tilstanden skal være god.

Konkrete delmål: Sein slått (rundt månedsskiftet juli-august, etter blomstring og frøsetting) og oppsamling av høy, helst etter bakketørking eller hesjing. Høy skal ikke bli liggende igjen i enga. Plenen slås med gressklipper og oppsamling av gressklipp. Rydde løvoppslag. Gjødsling, sprøyting eller andre inngrep skal ikke forekomme. Høstbeiting vil være gunstig.

Tilstandsmål arter: Jevnere fordeling og økt utbredelse av engplanter som harerug, blåklokke og hårsveve.

Mål for bekjempelse av problemarter/gjengroing: Holde slåttemarka fri for oppslag av løvtrær og gran.

Ortofoto/kart

Figur 2. Slåttemarka Hukkulåsen (rød avgrensning sentralt i bildet) og sone 1 (ryddetiltak, blå avgrensning). Satelittfoto fra 2007.

Figur 3. Lokaliteten inntegna over flyfoto fra 1953. Her kan det se ut som at den vestre delen av lokaliteten er oppdyrka, mens resten av arealet ikke bærer preg av pløying og tilsåing.

Bilde

(mangler)

Artliste

Harerug, prestekrage, jonsokkoll, blåkoll, legeveronika, rødknapp, gullris, småengkall, tepperot, blåklokke, hårsveve, gulaks, blåbær, tyttebær, hundegras, gran (planta), bjørk.

C. Spesiell del: Løkken: Haugen: Slåtteeng

SØKBARE EGENSKAPER (for Naturbase)									
Navn på lokaliteten Løkken: Haugen: Slåtteeng				Kommune Meldal			Områdenr.		
ID i Naturbase BN00088330		Registrert i felt av: Steinar Vatne og Geir Gaarder					Dato: 16.07.2013		
Eventuelle tidligere registreringer (år og navn) og andre kilder (skriftlige og muntlige) Grefstad, R. 2009. Kartlegging av slåttemark i Meldal og Orkdal kommuner i 2004, 2007 og 2009. Upublisert rapport, 27 s							Skjøtselsavtale: Inngått år: Utløper år:		
Hovednaturtype: % andel Slåttemark 100 % (jf. nye retningslinjer for 2014 er det trolig snakk om Engprega erstatningsbiotop 90 % og slåttemark 10%) Tilleggsnaturtyper:				Utforminger: % andel Svak lågurt slåtteeng 10% (gammel) kunstmarkseng med preg av svak lågurt slåtteeng 90 %					
Verdi (A, B, C): C			Annen dokumentasjon (bilder, belagte arter m.m.)						
Påvirkningsfaktorer (kodeliste i håndbok 13, vedlegg 11)									
Stedkvalitet		Tilstand/Hevd		Bruk (nå):				Vegetasjonstyper:	
< 20 m	x	God		Slått	x	Torvtekt			
20 – 50 m		Svak		Beite		Brenning			
50-100 m		Ingen		Pløying		Park/hages tell	x		
> 100 m		Gjengrodd		Gjødsling					
		Dårlig		Lauving					
OMRÅDEBESKRIVELSE (For Naturbase og som grunnlag for skjøtselsplanen)									
INNLEDNING Beskrivelsen er utarbeida av Steinar Vatne på bakgrunn av eget feltarbeid sammen med Geir Gaarder den 16.7.2013, i forbindelse med kartlegging av slåttemark i Orkdal og Meldal kommune på oppdrag fra Meldal kommune. Lokaliteten er kartlagt av Ragnhild Grefstad (Grefstad 2009), da med A-verdi, men ikke lagt inn i naturbase. Beskrivelsen er helt omarbeida.									
BELIGGENHET OG NATURGRUNNLAG: Lokaliteten ligger i Meldal kommune, på Løkken. Den omfatter en sørvendt eng sør for gården Haugen. Den grenser mot mer oppgjødsla eng (vest) og kratt-/løvskog (øst), og følger i stor grad Grefstad (2009) sin avgrensning.									
NATURTYPER, UTFORMINGER OG VEGETASJONSTYPER Naturtypen er slåttemark med utforming svak lågurt slåtteeng (T4-2.1) særlig i øvre kantsone (øst), men i resten av enga er det antagelig en eldre kunstmarkseng (antagelig T3-3) som over lengre tid har fått naturengpreg.									
ARTSMANGFOLD: Grefstad (2009) nevner bl.a. harerug, gulaks, engfiol, setergråurt og rødkløver. I 2013 blei det også sett legeveronika, vanlig nattfiol, rødknapp, ryllik, grov nattfiol, flekkmariehånd, hvitbladtistel og litt prestekrage. I tillegg er det en del engsoleie, krypssoleie, nyseryllik, firkantperikum, skogfiol, marikåpe-art, gullris og engsyre. En ubestemt rød sveve-art (ild- eller rødsveve) vokser ganske rikelig i enga. Det blei ikke sett beitemarksopp, og det er antagelig bare et svakt potensial for slike krevende og rødlista arter.									

BRUK, TILSTAND OG PÅVIRKNING:

Engvegetasjonen var sterkt utarma som følge av isbrann våren 2013 og det var ganske ujevne forekomster av engplanter i forhold til tidligere år (Ane Haugen pers. medd.). Det har også etablert seg større flekker med bjørnemose sp. Det meste blir slått årlig med traktor, og høyet blir bakketørka. Den øvre kantsonen ser ikke ut til å ha vært slått på noen år, og her er en del løv-oppslag. Lokaliteten er trolig lite gjødsla i nyere tid. Gamle flyfoto (www.norgebilder.no) viser antagelig at et parti nærmest gårdstunet har vært pløyd opp (ca. 1930-tallet), og at nedre del har vært kornåker (1953), noe som fremdeles vises på innslaget av åkerugras og nitrofile arter.

FREMMEDE ARTER: Nyseryllik er innført til Norge, men er ikke på svartelista (2012).

KULTURMINNER:**SKJØTSEL OG HENSYN**

Det beste for enga er fortsatt årlig slått på seinsommeren med skjærende redskap: lett traktor og slåttebjelke, tohjulstraktor eller ljå, og fjerning av graset, gjerne etter noen dagers bakketørk. Kantsonen (med engvegetasjon) bør ryddes for kratt, og deretter fjernes oppslag årlig ved slått. Stubber kappes i bakkenivå, så det blir lett å slå. Det bør tas hensyn til lokaliteten i forbindelse med bruk av tilgrensende fulldyrka eng, slik at den ikke gjødsles eller sprøytes. Andre fysiske inngrep bør unngås.

DEL AV HELHETLIG LANDSKAP: Det er lite igjen av gammel og artsrik kulturmark på Løkken, og med unntak slåttemark- og beitemarkslokalitetene på Haugen er lokaliteten omgitt av andre naturtyper.

VERDIBEGRUNNELSE:

Lokaliteten har høy verdi på størrelse (ca 6 daa), lav-middels verdi på tilstand (i hevd og lite gjødsla i nyere tid, men størsteparten antagelig pløyd i løpet av 1900-tallet, noe løvoppslag i kantsonen og isbrannskader) og arts mangfoldet er av lav-middels verdi (flere lyskrevende engplanter, men svakt potensial for rødlista beitemarksopp). Tilstanden og arts mangfoldet trekker verdien ned, slik at den får C-verdi (lokalt viktig).

SKJØTSELSPLAN

DATO skjøtelsesplan: 15.12.2014	UTFORMET AV: Steinar Vatne		FIRMA: Økolog Vatne	
UTM 32V 535550 6997680	Gnr/bnr. 24/2	AREAL (nåværende): 6,6 daa	AREAL etter restaurering 7,6 daa	Del av verneområde? Nei
Kontakt med grunneier/bruker (evt/informant). Før opp tidsperioder, ev datoer. Navn: Odd Haugen (grunneier) og Ane Wexelsen Haugen, 16.07.2013. A.W.Haugen, 15.12.2014		Type kontakt (befaring, tlf, e-post med mer) Befaring og telefon		

MÅL:

Hovedmål for lokaliteten: Holde en slåttemark i hevd gjennom årlig slått og fjerning av avlinga. Tilstanden skal være god.

Konkrete delmål: Sein slått (rundt månedsskiftet juli-august, etter blomstring og frøsetting) og oppsamling av høy, helst etter bakketørking eller hesjing. Høy skal ikke bli liggende igjen i enga. Plenen slås med gressklipper og oppsamling av gressklipp. Rydde løvoppslag. Gjødsling, sprøyting eller andre inngrep skal ikke forekomme. Høstbeiting vil være gunstig.

Tilstandsmål arter: Jevnere fordeling og økt utbredelse av engplanter som harerug, blåklokke og hårsveve.

Mål for bekjempelse av problemarter/gjengroing: Holde slåttemarka fri for oppslag av løvtrær og gran.

AKTUELLE TILTAK:	Prioritering (år)	Ant daa og kostnad/ daa	Kontroll : (Dato)
<p><i>Generelle tiltak:</i> Slått med tohjulsslåmaskin på seinsommeren. Ljå må i det minste brukes der en ikke kommer til med slåmaskin (knauser og skogkant). Helst bakketørking eller hesjing. Grundig raking og oppsamling/fjerning av høy og gammalt gras. Etter tørking kan høyet f.eks. rakes ned til vei/fulldyrka mark og kjøres bort med høysvans. Plenen klippes med gressklipper og gressklippet samles opp (kan evt. skjøttes med ljåslått). Enga skal ikke gjødsles.</p> <p>Timeanslag (veiledende): Slått med tohjulsslåmaskin og ljå 6,6-7,6 daa: 1 time/daa Raking, vending og oppsamling for hånd 6,6-7,6 daa: 6 timer/daa</p> <p><i>Aktuelle ryddetiltak:</i> Sone 1. En noe gjengrodd kantsone som har restaureringspotensial. Rydding av løvoppslag. Fjerning av kvist og annet plantemateriale. Stubber kappes i bakkenivå slik at det skal bli lett å slå. Evt. gamle bjørker, rogn og selje kan godt få stå.</p> <p>Hvis høstbeiting er mulig å gjennomføre: inngjerding av lokaliteten med strømtråd eller fast gjerde.</p>	Årlig tiltak (2015-)	6,6-7,6 daa, ca 40-50 timer	
	2015	1 daa, Ca 12 timer	Kostnad må evt. utredes
UTSTYRSBEHOV: Motorsag, ryddesag, traktor med steinsvans (til kvist). Tohjulsslåmaskin, ljå og rive. Presenning til å dra høy med. Evt. lett traktor med pickupvogn/høysvans for oppsamling av høy.			
OPPFØLGING: Skjøtselsplanen skal evalueres innen 5 år Behov for registrering av spesifikke artsgrupper: Beitemarkssopp.			
Tilskudd søkt år:		Søkt til:	
Tilskudd tildelt år:		Tildelt fra:	
Skjøtselsavtale parter:			
ANSVAR: Person(-er) som har ansvar for iverksettelse av skjøtselsplanen.			

Kilder

Gaarder, G. og Vatne, S. 2014. Kulturlandskapskartlegginger i Hemne, Meldal og Orkdal kom-muner. Miljøfaglig Utredning Rapport 2014-1: 1-26 + vedlegg.

Grefstad, R. 2009. Kartlegging av slåttemark i Meldal og Orkdal kommuner i 2004, 2007 og 2009. Upublisert rapport, 27 s

Ortofoto/kart

Figur 3. Slåttemarka Løkken:Haugen:Slåtteeng (rød avgrensning sentralt i bildene) og sone 1 (ryddetiltak, blå avgrensning). Satelittfoto fra 2007 (til venstre) og flyfoto fra 1937 (til høyre). På flyfotoet ser en at slåttemarka er delt inn i tre teiger.

Bilde

(mangler)

Artliste

Harerug, gulaks, engfiol, setergråurt og rødkløver, legeveronika, vanlig nattfiol, rødknapp, ryllik, grov nattfiol, flekkmariehånd, hvitbladtistel og litt prestekrage, engsoleie, krypsoleie, nyseryllik, firkantperikum, skogfiol, marikåpe-art, gullris og engsyre, sveve-art (ild- eller rødsveve).